

COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Kasım 2013

COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

YETERLİK ALANI	A. Alan Bilgisi
KAPSAM	Bu yeterlik alanı; coğrafi metodolojiyi kullanabilmeyi, konum analizi yapabilmeyi, iklimle ilgili uygulamalar yapabilmeyi, yer şekillerini kavrayabilmeyi, su varlığını analiz edebilmeyi, toprak varlığını değerlendirebilmeyi, biyocoğrafya unsurlarını kavrayabilmeyi, nüfus özelliklerini kavrayabilmeyi, yerleşme özelliklerini analiz edebilmeyi, ekonomik sistem ve süreçlerini değerlendirebilmeyi, turizm olgusunu değerlendirebilmeyi, kültüre yönelik mekânsal analiz yapabilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
A1. Coğrafi metodolojiyi kullanabilme	<p>A1.1. Coğrafya biliminin tarihsel süreçte değişim ve gelişimini açıklar.</p> <p>A1.2. Coğrafya alanındaki ulusal ve uluslararası gelişmeleri uygulamalarına yansıtır.</p> <p>A1.3. Coğrafya biliminin temel kavramlarını ve temalarını kullanır.</p> <p>A1.4. Coğrafyanın ikili yapısını doğa ve beşerî bilimlerle ilişkilendirir.</p> <p>A1.5. Coğrafyanın meteoroloji, jeoloji, biyoloji, demografi, ekonomi, sosyoloji, tarih, fizik, siyaset, kimya, hidroloji gibi bilimlerle bağı kurar.</p> <p>A1.6. Coğrafya bilimine katkıda bulunan bilim adamlarını ve katkılarını açıklar.</p> <p>A1.7. Temel coğrafi kavram ve temalardan yararlanarak karşılaştığı problemleri çözer.</p> <p>A1.8. Coğrafi araştırmaların temel veri kaynaklarını kullanır.</p> <p>A1.9. Coğrafi araştırmalardan elde ettiği verileri sınıflandırır.</p> <p>A1.10. Sınıflandırdığı istatistikî verileri tablo, grafik ve haritalarla görselleştirir.</p> <p>A1.11. Coğrafi sorgulama aşamalarından elde edilen sonuçları yorumlar.</p> <p>A1.12. Coğrafi konuları açıklarken coğrafi bilgi sistemlerinden yararlanır.</p>
A2. Konum analizi yapabilme	<p>A2.1. Mekânı tanımlamada koordinat sistemine ait temel kavramları kullanır.</p> <p>A2.2. Koordinat sistemini oluşturan unsurları kullanarak hesaplamalar yapar.</p> <p>A2.3. Konumsal özellikler açısından ülkeler ve bölgeler hakkında çıkarımlarda bulunur.</p> <p>A2.4. Konum analizlerinde harita becerilerini kullanır.</p> <p>A2.5. Konumsal özelliklerden yola çıkarak yer, bölge, alan ve mekân ayrımını yapar.</p> <p>A2.6. Ülke ve bölgelerin konumsal özelliklerinden yola çıkarak bunlar arasındaki ilişkiler hakkında çıkarımlarda bulunur.</p> <p>A2.7. Farklı yer ve bölgelerin konumsal ilişkisini irdeleyerek ülke ve bölgeleri sınıflandırır.</p> <p>A2.8. Türkiye'nin konumsal özelliklerine yönelik çıkarımlarda bulunur.</p> <p>A2.9. Türkiye'nin konumsal değerlerini bölgesel ve küresel ilişkiler açısından yorumlar.</p>

COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

YETERLİK ALANI	A. Alan Bilgisi
KAPSAM	Bu yeterlik alanı; coğrafi metodolojiyi kullanabilmeyi, konum analizi yapabilmeyi, iklimle ilgili uygulamalar yapabilmeyi, yer şekillerini kavrayabilmeyi, su varlığını analiz edebilmeyi, toprak varlığını değerlendirebilmeyi, biyocoğrafya unsurlarını kavrayabilmeyi, nüfus özelliklerini kavrayabilmeyi, yerleşme özelliklerini analiz edebilmeyi, ekonomik sistem ve süreçlerini değerlendirebilmeyi, turizm olgusunu değerlendirebilmeyi, kültüre yönelik mekânsal analiz yapabilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
A3. İklimle ilgili uygulamalar yapabilme	A3.1. İklimin temel kavramlarını kullanarak özelliklerini açıklar. A3.2. İklim elemanlarının özelliklerini ve dağılışını diğer doğal süreçlerle ilişkilendirir. A3.3. İklimle ilgili verileri yorumlayarak iklim bölgeleri hakkında çıkarımlarda bulunur. A3.4. İklimle etkileşimde olan diğer süreçleri ilişkilendirerek olası değişimlerle ilgili çıkarımlarda bulunur. A3.5. İklimde meydana gelen ekstrem durumları sorgular. A3.6. İklim değişimlerinin yerel-küresel etkilerini sorgular.
A4. Yer şekillerini kavrayabilme	A4.1. Yer şekillerini oluşum süreçlerine göre sınıflandırır. A4.2. Yer şekillerinin oluşumunu ilgili kuram ve kavramları kullanarak açıklar. A4.3. Yer şekillerinin oluşum süreçleri ile kayaçların özelliklerini ilişkilendirir. A4.4. Yer şekillerini değişim ve süreklilik açısından değerlendirir.
A5. Su varlığını analiz edebilme	A5.1. Su kaynaklarını oluşumları, buldukları yer ve özelliklerine göre ayırt eder. A5.2. Su kaynaklarının doğal ve beşerî süreçler ile etkileşimini açıklar. A5.3. Su kaynaklarının olası değişimleriyle ilgili öngörülerde bulunur. A5.4. Sürdürülebilir su yönetim stratejileri geliştirir.

COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

YETERLİK ALANI	A. Alan Bilgisi
KAPSAM	Bu yeterlik alanı; coğrafi metodolojiyi kullanabilmeyi, konum analizi yapabilmeyi, iklimle ilgili uygulamalar yapabilmeyi, yer şekillerini kavrayabilmeyi, su varlığını analiz edebilmeyi, toprak varlığını değerlendirebilmeyi, biyocoğrafya unsurlarını kavrayabilmeyi, nüfus özelliklerini kavrayabilmeyi, yerleşme özelliklerini analiz edebilmeyi, ekonomik sistem ve süreçlerini değerlendirebilmeyi, turizm olgusunu değerlendirebilmeyi, kültüre yönelik mekânsal analiz yapabilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
A6. Toprak varlığını değerlendirebilme	A6.1. Toprak oluşumunda etkili olan faktörlerle toprakların özelliklerini ilişkilendirir. A6.2. Toprakları oluşum şekillerine göre sınıflandırır. A6.3. Yeryüzünde farklı toprak tiplerinin dağılışında etkili olan faktörleri sorgular. A6.4. Arazilerin doğru kullanımına yönelik uygulamaları kritik eder. A6.5. Yanlış arazi kullanımını önlemek için çözümler geliştirir.
A7. Biyocoğrafya unsurlarını kavrayabilme	A7.1. Bitki türlerinin ve topluluklarının dağılışını yetişme koşullarını göz önünde tutarak açıklar. A7.2. Doğal hayvan topluluklarının dağılışını yaşama koşulları ile ilişkilendirir. A7.3. Bitki ve hayvan türlerini çeşitli kriterlere göre sınıflandırır. A7.4. Doğal süreçlerin dağılışını biyocoğrafik unsurları kullanarak açıklar. A7.5. Tükenmekte olan türlerin korunmasına stratejiler geliştirir.
A8. Nüfus özelliklerini kavrayabilme	A8.1. Nüfus ile ilgili terimleri kullanarak nüfus özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur. A8.2. Nüfusla ilgili verileri yorumlar. A8.3. Nüfus dağılışımın ve hareketlerinin nedenlerini ve sonuçlarını ilişkilendirir. A8.4. Nüfus politikaları ile nüfus projeksiyonlarını ilişkilendirerek geleceğe yönelik tahminlerde bulunur. A8.5. Ülkelere göre farklı nüfus sorunlarını kavrar.

COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

YETERLİK ALANI	A. Alan Bilgisi
KAPSAM	Bu yeterlik alanı; coğrafi metodolojiyi kullanabilmeyi, konum analizi yapabilmeyi, iklimle ilgili uygulamalar yapabilmeyi, yer şekillerini kavrayabilmeyi, su varlığını analiz edebilmeyi, toprak varlığını değerlendirebilmeyi, biyocoğrafya unsurlarını kavrayabilmeyi, nüfus özelliklerini kavrayabilmeyi, yerleşme özelliklerini analiz edebilmeyi, ekonomik sistem ve süreçlerini değerlendirebilmeyi, turizm olgusunu değerlendirebilmeyi, kültüre yönelik mekânsal analiz yapabilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
A9. Yerleşme özelliklerini analiz edebilme	A9.1. Yerleşmelerin ortaya çıkışında etkili olan faktörleri ve yerleşmelerin gelişim sürecini ilişkilendirir. A9.2. Yerleşmeleri doku, biçim ve fonksiyonel özelliklerine göre sınıflandırır. A9.3. Yerleşmelerin yerel, bölgesel, ulusal ve küresel etkilerinin neler olabileceğini belirtir. A9.4. Yerleşmeler üzerinde etkili olan faktörleri dikkate alarak yerleşmelerin geleceği ile ilgili kestirimler yapar. A9.5. Yerleşmelerde zamanla olabilecek değişimleri yorumlar.
A10. Ekonomik sistem ve süreçleri değerlendirebilme	A10.1. Ekonominin temeli olan üretim, tüketim ve dağıtım süreçlerinin mekânsal dokusunu ortaya koyar. A10.2. Ekonomik sektörleri analiz ederek gelişmesinde belirleyici olan faktörler hakkında çıkarımlarda bulunur. A10.3. Ülkelerin kalkınmışlık düzeylerini ekonomik faaliyetlerine göre kritik eder. A10.4. Ekonomik faaliyetlerin dağılışını ve sonuçlarını ortaya koyar. A10.5. Ekonomik kaynakları sürdürülebilirlik açısından sorgular. A10.6. Ekonomik faaliyetlerdeki tarihsel gelişim ve değişimi sorgular.
A11. Turizm olgusunu değerlendirebilme	A11.1. Doğal ve beşerî varlıkları turizm potansiyeli açısından belirleyerek turizm faaliyetlerinin dağılışlarıyla ilişkilendirir. A11.2. Turizmin toplumlar ve ülkeler açısından etkisini ve sonuçlarını analiz eder. A11.3. Sürdürülebilir turizme yönelik senaryolar geliştirir.

COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

YETERLİK ALANI	A. Alan Bilgisi
KAPSAM	Bu yeterlik alanı; coğrafi metodolojiyi kullanabilmeyi, konum analizi yapabilmeyi, iklimle ilgili uygulamalar yapabilmeyi, yer şekillerini kavrayabilmeyi, su varlığını analiz edebilmeyi, toprak varlığını değerlendirebilmeyi, biyocoğrafya unsurlarını kavrayabilmeyi, nüfus özelliklerini kavrayabilmeyi, yerleşme özelliklerini analiz edebilmeyi, ekonomik sistem ve süreçlerini değerlendirebilmeyi, turizm olgusunu değerlendirebilmeyi, kültüre yönelik mekânsal analiz yapabilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
A12. Kültüre yönelik mekânsal analizi yapabilme	A12.1. Kültürlerin ortaya çıkışında etkili olan coğrafi faktörleri açıklar. A12.2. Kültürel unsurlarla mekân düzenlemeleri arasında ilişki kurar. A12.3. Yeryüzündeki kültürlerin gelecekteki olası durumlarına yönelik çıkarımlarda bulunur.
A13. Afetleri ve çevre sorunlarını değerlendirebilme	A13.1. Çevreyi oluşturan doğal ve beşerî unsurların özelliklerini yorumlar. A13.2. Çevreyi dinamik kılan doğal döngülerle ekosistem arasında ilişki kurar. A13.3. Çevresel unsurların olası değişimlerine ve sonuçlarına yönelik tahminlerde bulunur. A13.4. Doğal ortamda bozulmalara neden olan faktörleri yorumlar. A13.5. Çevre sorunları ve afetlerin dağılımlarını analiz eder. A13.6. Çeşitli ölçütlere göre çevre sorunlarının ve afetlerin nelere yol açabileceğini açıklar. A13.7. Çeşitli ülkelerin çevre sorunlarına yönelik uygulamaları karşılaştırır. A13.8. Afet risk yönetimi ve olası sonuçları için senaryolar geliştirir.
A14. Yaşadığı alandaki coğrafi değerleri kullanabilme	A14.1. Yaşadığı alanın coğrafi özelliklerini kavrar. A14.2. Türkiye'nin fiziki coğrafya özelliklerini analiz eder. A14.3. Türkiye'nin beşerî özelliklerini analiz eder. A14.4. Türkiye'nin coğrafi unsurlarının ülkeye kattığı değerleri yorumlar.

COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

YETERLİK ALANI	B.Alan Eğitimi Bilgisi
KAPSAM	Bu yeterlik alanı, öğretim sürecini öğretim programına uygun olarak planlayabilmeyi, coğrafya öğretimine uygun materyal ve ortam hazırlayabilmeyi, coğrafya öğretim süreci faaliyetlerini gerçekleştirebilmeyi, yer temelli öğrenmeyi kullanabilmeyi, coğrafya dersi öğretim programına uygun ölçme değerlendirme uygulamaları yapabilmeyi ve coğrafi becerileri kullanabilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
B1. Öğretim sürecini öğretim programına uygun olarak planlayabilme	B1.1. Planlarını hazırlarken ilköğretim fen ve teknoloji dersi ile sosyal bilgiler dersini coğrafya ile ilişkilendirir. B1.2. Öğretim programının yaklaşımına uygun ders planları hazırlar. B1.3. Öğretim programında yer alan kazanımlara göre içerik oluşturur. B1.4. Öğretim sürecini planlarken mekândaki fiziksel koşulları kazanım, zaman ve bireysel farklılıkları dikkate alır. B1.5. Öğretim programında yer alan kazanımları diğer derslerle ilişkilendirir. B1.6. Bulunduğu mekândaki fiziksel koşullara, coğrafya dersi öğretim programında yer alan kazanımların içeriğine uygun sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikleri planlar. B1.7. Öğretim programına uygun farklı öğretim tekniklerini tasarlar. B1.8. Plan hazırlarken bilgi iletişim teknolojileri ve Coğrafi Bilgi Sistemlerinden (CBS) yararlanır.
B2. Coğrafya öğretimine uygun materyal ve ortam hazırlayabilme	B2.1. Öğretim materyalleri hazırlarken ulusal ve uluslararası coğrafya kaynaklarını ve ürünlerini kullanır. B2.2. Coğrafi konuların içeriğine göre farklı materyaller kullanarak ortamı düzenler. B2.3. Ders içeriğine, fiziksel ve teknolojik koşullara uygun etkinlikler hazırlar.
B3. Coğrafya öğretim süreci faaliyetlerini gerçekleştirebilme	B3.1. Öğretim materyallerini (harita, grafik, kesit, diyagram, model küre, fotoğraf vb) etkili ve verimli kullanır. B3.2. Öğretim programında yer alan kazanımlara uygun olarak hazırlanan sınıf içi/dışı etkinlikleri uygular. B3.3. Öğretim programında yer alan kazanımları işlerken Atatürk'ün yaşantısı ve görüşlerinden örnekler kullanır. B3.4. Uygulamalar esnasında karşılaşılan problemlere karşı çözümler üretir.

COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

YETERLİK ALANI	B.Alan Eğitimi Bilgisi
KAPSAM	Bu yeterlik alanı, öğretim sürecini öğretim programına uygun olarak planlayabilmeyi, coğrafya öğretimine uygun materyal ve ortam hazırlayabilmeyi, coğrafya öğretim süreci faaliyetlerini gerçekleştirebilmeyi, yer temelli öğrenmeyi kullanabilmeyi, coğrafya dersi öğretim programına uygun ölçme değerlendirme uygulamaları yapabilmeyi ve coğrafi becerileri kullanabilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
B4. Yer temelli öğrenmeyi kullanabilme	B4.1. Eğitim-öğretim sürecinde yerel coğrafi şartları uygulamalarında kullanır. B4.2. Yakın çevreden başlamak üzere coğrafi gezi ve gözlemler yapar. B4.3. Coğrafya ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerine katılır. B4.4. Coğrafya ile ilgili etkinliklere toplumsal katılımı sağlar.
B5. Öğretim programına uygun ölçme değerlendirme uygulamaları yapabilme	B5.1. Coğrafya dersinin amaçlarına uygun ölçme-değerlendirme araçlarını belirler. B5.2. Coğrafyanın içeriğine göre farklı ölçme ve değerlendirme araçlarını hazırlar. B5.3. Öğretim programında yer alan kazanımlara ve fiziksel koşullara uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanır. B5.4. Ölçme ve değerlendirme sonuçlarını yorumlayarak geri bildirimde bulunur. B5.5. Ölçme değerlendirme sonuçlarına göre önlemler alarak bunları yeni uygulamalarda kullanır.
B6. Coğrafi becerileri kullanabilme	B6.1. Coğrafi becerileri kullanım amaçlarına göre sınıflar. B6.2. Coğrafi becerilerin uygulama alanlarını belirler. B6.3. Coğrafi becerileri kazandırmaya yönelik uygun öğretim materyalleri kullanır. B6.4. Uygun ortamlarda coğrafi becerilerin uygulanmasını sağlar. B6.5. Coğrafi becerilerden yararlanarak uygulamalar geliştirir. B6.6. Coğrafi becerileri kullanarak geleceğe yönelik tasarımlar geliştirir. B6.7. Coğrafi sorgulamalar yapar.

COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

YETERLİK ALANI	C. Tutum ve Değerler
KAPSAM	Bu yeterlik alanı, doğayı korumaya yönelik değer ve tutuma sahip olabilmeyi, insanlığın birikimlerini korumaya yönelik değer ve tutuma sahip olabilmeyi ve ulusal bilinç oluşturmada coğrafyayı kullanabilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
C1. Doğayı korumaya yönelik değer ve tutuma sahip olabilme	C1.1. Doğal varlıkları sahiplenmeye yönelik uygulamaları destekler. C1.2. Doğal varlıkları koruma yöntemlerini geliştirerek paylaşır. C1.3. Doğa-insan uyumu ile ilgili sürdürülebilir planlamalar geliştirir.
C2. İnsanlığın birikimlerini korumaya yönelik değer ve tutuma sahip olabilme	C2.1. İnsanlığa ait değerleri korumanın gerekliliğine inanır. C2.2. Bulunduğu çevredeki sorunlara ve çözümlere yönelik duyarlılık gösterir. C2.3. İnsanlığa ait birikimlere saygı duyar. C2.4. İnsanlığın ortak varlıklarını, mirasını yaşatma ve geleceğe aktarma sorumluluğu taşır.
C3. Ulusal bilinç oluşturmada coğrafyayı kullanabilme	C3.1. Türkiye'nin doğal ve beşerî değerlerini ulusal çıkarlar açısından yorumlar. C3.2. Millî bütünlük açısından Türkiye'nin coğrafi şartlarının ulusal bilince etkilerini açıklar. C3.3. Türkiye Cumhuriyeti'nin millî karakterini coğrafi unsurlarla ilişkilendirerek Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesini ve Atatürk'ün görüş ve ilkelerini içselleştirir. C3.4. Türkiye'nin konumundan kaynaklanan coğrafi değerlerinin uluslararası ilişkilerdeki yerini yorumlar. C3.5. Türkiye'nin uluslararası alanda karşılaştığı sorunlara duyarlılık gösterir.